

OBSAH

Jehnice v historickém vývoji	5
Pečetě obce Jehnice	55
Jehnice součástí středověké Moravy.....	59
Zbraslav – Gerhard ze Zbraslavi, kostel sv. Jiljí a Hradisko (Zámek)	61
Zbraslav, Gerhard ze Zbraslavi a jeho rodina. (Vztah k Jehnicím v rámci občanského statku.).....	67
Hrad Ronov východně od Útěchova	75
Po stopách historie Jehnic – doposud nejstarší písemný doklad o existenci obce z roku 1292.....	81
Jehnice na cestě do moderní doby.....	89
Poutní cesta přes Jehnice na Vranov	91
Epidemie cholery v Jehnicích a Mokré Hoře roku 1866	111
Železniční trať Brno–Tišnov	121
Jehnice v letech 1914 až 1918.....	129
Elektrifikace Jehnic.....	135
„Šanghaj“ v Jehnicích	141
Žili a pracovali v Jehnicích a Mokré Hoře.....	145
Jehnice ve vzpomínkách a v literatuře.....	153
Stíny nad Jehnicemi	157
Jehnice současné	161
Vývoj obce od roku 1990 po dnešek. Výtah z obecní kroniky.....	163
Kronikáři	167
Obecní zastupitelstvo.....	169
Antonín Pernica.....	171
Mateřská škola ve školním roce 2011/2012.....	173
Zajištění provozu Základní školy v Jehnicích pro školní rok 2011/2012	175
Pomník padlých	179
Kaplička	183
Doplnění některých údajů o řečkovické farní příslušnosti, kam Jehnice patří	185
Klub důchodců	187
Historie Sboru dobrovolných hasičů v Jehnicích.....	189
Chovatelství v Jehnicích	195
Myslivecké sdružení Paseky-Jehnice	197
Tělovýchovná jednota Sokol Jehnice	201
Družební styky s partnerskými městy	209
Z historie sčítání obyvatel.....	211
Soupis pramenů a literatury	215

JEHNICE V HISTORICKÉM VÝVOJI

Úvod autora, ing. Jana Černohlávka

1. Podmínky osídlení území, založení a vlivy na rozvoj Jehnic
 - 1.1 Podmínky osídlení území Jehnic
 - 1.2 Založení Jehnic
 - 1.3 Vlivy na rozvoj Jehnic
2. Jehnice v rámci panství Obřany
3. Počátky samostatného jehnického dvora
 - 3.1 Doba krále Jiřího z Poděbrad a Matyáše Korvína. Česko-uherské války
4. Období po česko-uherských válkách do války třicetileté
 - 4.1 Panství Nový Hrad – konec 15. a 16. století
 - 4.2 Půhony (žaloby) z poloviny 16. století, vyvracející zprávy o úplném zpustnutí Jehnic
5. Jehnice za panství Liechtensteinů
 - 5.1 Rod pánů z Boskovic vymírá po meči a majetek sňatky přechází na rod Liechtensteinů
 - 5.2 Doba 17. století, třicetiletá válka
 - 5.3 Jehnice po válce třicetileté
 - 5.4 Jehnice podle lánského rejstříku z roku 1678
 - 5.5 Co náleží z Jehnic řečkovické faře
 - 5.6 Prodej svobodného dvora Jehnice klášteru na Vranově a další změny majitelů
 - 5.7 Majitel svobodného dvora Kořenský z Terešova a jeho spor s pozořickým panstvím
6. Vznik Mokré Hory
 - 6.1 Dosavadní datování
 - 6.2 Jan Josef Noss von Nossberg, významný majitel svobodného dvora (1729–1735)
 - 6.3 Období 1725–1740, pravděpodobné založení Mokré Hory
7. Svobodný dvůr Jehnice v druhé polovině 18. století
 - 7.1 Situace v Jehnicích podle tereziánského katastru (1754)
 - 7.2 Hospodaření na svobodném dvoře Jehnice za Sebastiana Kollocha a odhad z roku 1771
8. Jehnice na přelomu 18. a 19. století a vznik samostatného panství
 - 8.1 Panství Pozořice koupilo svobodný dvůr Jehnice (1779)

- 8.2 Les Bilová, majetek kláštera Králové na Starém Brně, po zrušení kláštera v roce 1782
 - 8.3 Josefinský katastr (1788)
 - 8.4 Inventář Jehnic z roku 1792 a ohodnocení zboží v roce 1796
 - 8.5 Přehled majitelů svobodného dvora v Jehnicích
 - 9. Samostatné panství Jehnice v 19. století
 - 9.1 Darování Jehnic rytíři Františkovi von Haymerle
 - 9.2 Popis a posouzení panství Jehnice v roce 1822
 - 9.3 Stabilní katastr v roce 1826
 - 9.4 Kříže na návsi v Jehnicích (1829) a v Mokré Hoře (1832)
 - 9.5 Změny majitelů panství Jehnice v první polovině 19. století
 - 9.6 Stav Jehnic podle oceňovacího operátu stabilního katastru 1840–1847
 - 10. Změny na panství Jehnice v druhé polovině 19. století
 - 10.1 Rozsah za rytíře Theodora Offermanna
 - 10.2 Rozšíření o další lesy
 - 10.3 Výstavba na panství Jehnice
 - 10.4 Rozvoj obce Jehnice
 - 11. Přehled majitelů samostatného panství a statku Jehnice v 19. a 20. století
-

ÚVOD AUTORA, ING. JANA ČERNOHLÁVKA

Předkládaná stať o historickém vývoji Jehnic se snaží o nový pohled na území Jehnic v rozdílném vývoji jeho čtyř základních částí: vsi, svobodného dvora, klášterního majetku a samostatného panství, jehož důsledky můžeme sledovat dodnes. Již pouhý pohled na mapy, zejména katastrální, zobrazuje dva odlišné celky: jižní, charakterizovaný souvislými lány polí s osadou Mokrá Hora, a severní, s vlastní vsí Jehnice a dlouhými pruhy selských rolí.

Dosavadní názor na historický vývoj Jehnic představoval pohled na jednolitý celek jednoho panství. Chyběl také dostatek dokladů, především listinných, které by objasnily rozdílnost vývoje. Dosavadní závěry, projevující se i ve sbornících z let 1992 a 2002, se opíraly převážně o publikované práce. Proto jsme se zaměřili na získání listinných dokumentů, které by zaplnily „bílá místa“ historie. Zásadní informace jsme našli v materiálech Moravského zemského archivu, kde jsme se dozvěděli o některých majitelích svobodného dvora v Jehnicích.

Podstatným přínosem přispěl náš spolupracovník pan Jindřich Rácek, který objevil cenné opisy dokumentů ve sporu pozořického panství s majitelem jehnického svobodného dvora Jindřichem Ignácem Kořenským z Terešova. Na obranu jeho práv byly totiž ke spisu přiloženy i ověřené opisy starých listin, zejména krále Jiřího z Poděbrad z roku 1460 a krále Matyáše Korvína z roku 1479, o zastavení dvora v Jehnicích. Spolu s dalšími materiály se tak podařilo sestavit sled majitelů svobodného dvora. Ukázalo se zvláštní postavení svobodného jehnického dvora, který byl téměř nepřetržitě venkovským statkem významných brněnských měšťanů. Důležitý nález představují také pŕuhony z let 1555–1557, které odhalily, že zpusnutí Jehnic v 16. století netrvalo „více než sto let“, jak se dosud uvádělo. Pokusili jsme se také o osvětlení vzniku Mokré Hory, osady poddaných jehnického svobodného dvora. Nalezené unikátní archivní materiály budeme proto v příslušných částech staťi citovat v opise, seznam použitých archivních pramenů a literatury uvedeme na konci textu.